

# De septē sacramentis XXIII

cōiuncta dñi viuerentā mortē. **N**ā si aīa aliud corpus assumeret nō esset resurrectio; bōnū corporis assumptio. **E**t hoc p̄t q̄ idē corpus ī numero cū iuslibet electi q̄ dñ nūc est grossū: mortale corruptibile defectuōsū obscurum passibile 7 grāue: hoc erit in resurrectione imortale subtile incorruptibile sūne defectu 7 clarū impassibile 7 agile. **E**t dico notāter cuiuslibet electi: quia corpora reproborū erunt valde passibilia grossa ponderosa 7 obscura. **S**erret q̄s dē estate resurgentū 7 q̄titate. **R**espondet oēs in eadē estate resurgēt sicut xp̄i quisfuit: xxxij annoꝝ 7 q̄slī di midij. **S**ic in eadē estate omnes resurgemus tam senes q̄siuuenes. **E**t i illa quātitate statuere resurget vnuſq̄s q̄nā tūc habuit vel babuisset si ad dictam etatem puenit vel puenisset sine impedimentoū sui status. **A**nī aplus ad Epb. iiiij. Donec occurram in virū pfectum in mēsurā etatis plenitudinis Christi. **C**onārū ad scđaz ptem istū articuli vbi dicit: Cita eternā. Scindū q̄ quilibet homo debet credere vitam eternam q̄ vita ipse dē est. Job. xij. Ego sum via veritas et vita. Et ideo aīa q̄ semp erit p̄iūcta deo semp habebit vita eterna. **E**t nota q̄ vita eterna oīb̄ bonis abundat. **E**t ideo ē finis oīuz desideriorū nōꝝ. **N**ā i vita eterna sensus delectabit intellectū illuminabit affectū q̄etabit appetitū satiabit. **A**nī Anḡ li. ii. d̄ cini. dei. **O**chare illā vitaz āplecti debuisti vbi ē vita sine morte: lux sine tenebris: iuuentus sine senectute: pax sine discordia: voluntas sine iniuria: regnū sine cōmutatione: q̄r nō amittit. **A**nī Job. xvij. Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. **E**t tam excellens ē illud gaudiū: r̄ta mul ta sunt ibi bona q̄ de singulis dicere q̄

ibi erūt defecit human⁹ intellect⁹: nō solū human⁹: b̄ etiā angelicus. Ap̄lo attestante q̄ ait. j. Cor. ij. Qd nec oculi vident: nec auris audiunt: nec in corib⁹ ascendit q̄ p̄parauit dē bis qui diligunt illuz. **A**nī etiā p̄s. **M**ille anni aī oculos tuos sic dies hesterna q̄ p̄terij. Ad quā vitā nos p̄ducaties. **I**esus christus marie filius qui sine fine vivit et regnat. Amen.

**I**ncipit tractat⁹ de septē sacramētis.

## Sacramēta

sūt septē q̄ tens instituitur in quolibet sacramēto datur grā digne recipiēti ipsū sacramētum. **Q**uerit q̄ sunt sacramēta necessitatis: **R**īdeo b̄m Raymūndū. q̄ qnq̄ Baptismus. cōfirmatio. eucharistia. penitētia. et extrema vnc̄tio. et dicuntur necessitatis: qz sunt in p̄cepto et tenet quilibet ad ea suscipiēda p̄ loco et tpe. **R**eliqua duo sunt sacramēta volūtas: sc̄ ordo et matrimonii. **Q**uerit vtrū sacramēta debēat peccatoribus dari: **R**īdeo b̄m Raymūndū. ppter occulta peccata nō possunt sacramēta tene gari alicui nisi per amonitionēs secretam in speciali vel publicā factaz ī generali. vt p̄t de cōsē. di. ij. nō phibeat. **E**xistens autē in peccato mortali sive occulto sive manifesto mortaliter peccat recipiendo. vt patet di. xl. multi. et xcij. illud. xj. q. iij. audi. **S**imilit̄ et ministrans sacramenta in peccato mortali peccat mortaliter. **Q**uerit vtrū possint iterari sacramēta: **R**īdeo. tria sa ramēta nō possunt iterari. sc̄ baptismus et cōfirmatio et ordo: qz in collatione cuiuslibet triū p̄dictorū imprimit̄ character aīe: q̄ etiā p̄ mortē nō p̄tab aīa separari. **A**nī si q̄s resuscitaret̄ non eēt baptiçandus nec cōfirmādus nec

# De septē donis spūssancti

xxx

præcepta dei p̄ nos t̄ symbolū. t̄ de-  
bent eos ad eccliam ducere ut verbū  
dei audiāt. q̄r verbū dei ē cib⁹ animę.  
Itē deū diligere t̄ eum timere in om-  
nibus verbis et factis. Sed heu sepi⁹  
cōtingit q̄ parētes p̄ se ignorant p̄ce-  
pta dei: t̄ quādoq̄ symbolū: t̄ poti-  
us ducunt eos ad cloreas q̄ ad ecclia-  
sam. Et quādoq̄ aliqui parentes in-  
fornmant pueros quomodo superbe i-  
cedere debeant: t̄ quomodo mundo  
placere studeant. Insup eis malū ex-  
emplum p̄bent sc̄i iurando blasphem-  
ando maledicendo r̄c. Et tales pa-  
rentes rei erunt oīuz peccatorū istorū  
q̄ ex mala informatiōe vel mala ex-  
emplo filij sic discunt. Secundo parē-  
tes tenēt pueros corrigere. Quomo-  
do autē pueri corrigeđi sunt. hoc q̄re  
iiij. E. Tertio parentes tenentur hēre-  
ditare res iuste acquisitas filij suis.  
hoc q̄re supra. iiij. S.

Tractatul⁹ de septē sacris explicit.  
Incipit tractatulus de septem do-  
nis spiritussancti.

**S**eptem sunt  
dona spiritussancti. q̄ ideo  
sunt septem. quia per ea septē vitia ca-  
pitalia expelluntur. Primū donū est  
timor. id ē gotlich forcht. De quo di-  
citur Ecclī. i. Timor domini initū sa-  
pientie. Qui timor est custos t̄ clausu-  
ra omnī bono. qd̄ donū cordi nō  
adueniens multa bona confert. Pri-  
mo docet mala p̄terita emēdare. Ecclī  
i. Timor dñi expellit peccatu. Sc̄o  
docet bona operari. Ecclī. xv. Quin-  
met deū faciet bona. i. q̄ timet deū; ni-  
bil neglit. Idē. Qui timet deū inq-  
rūt q̄ beneplacita sūt dei. Greg⁹. Deū  
timere est nulla q̄ facienda sūt p̄terire.  
Isidorus in sinonimis. Timor expel-

lit peccatum. timor reprimit vitium. ti-  
mor cautum facit hominem atq̄ solli-  
citū. Tertio timor disponit et habili-  
tat corda nostra ad vitam religiosam  
Ecclī. ij. Timor domini p̄parat corda  
Et Bernardus in tractatu de septem  
donis dicit. Connexa sunt quidem ti-  
mor t̄ religio. et manere non p̄t vñ  
sine altero. Quarto timor domini co-  
seruat hominem in bono. Bern. In ve-  
ritate nihil ita valet ad gratiam pro-  
merendam cōseruandaz t̄ recuperan-  
dam q̄ si videaris nō alta sapere; sed  
semper timere. Unde etiam salomon  
Si in timore domini non tenuerit te-  
cito subuertet domus tua. Quinto ti-  
mor domini misericordiaz dei in eret  
p̄s. Non modo misereř pater filioruz;  
miseri⁹ est domin⁹ timetib⁹ se. Sexto  
confert homini p̄uisionē temporalū. p̄s  
Timete dñm omnes sancti eius; qm̄  
non ē in opia timentibus eum. Septi-  
mo confert homini plongationē vite  
Unde Prouer. x. Timor domini ap-  
ponet dies. Octauo orationē facit ex-  
audiri. p̄s. Volūtatem timentium se-  
faciet; t̄ depreciationem eorū exaudiet  
Nono gloriaz eternā meret. Prouer.  
xvij. Beatus homo qui semper ē pa-  
uidus. Ecclī. xxv. Beatus vir cui do-  
natum est habere timorem dei. Greg⁹  
Abi timor non est: salus non ibi erit.  
Hi sunt nouem fructus quos cōfert  
donum timoris quod ē p̄mum donū  
spiritussancti. Et hoc donū timo-  
ris expellit p̄mum peccatum mortale.  
sc̄i superbiaz. Timor domini hominē  
humiliat: superbia vero eleuat. Ecclī. x  
Odibilis ē corā deo t̄ hoīb⁹ superbia t̄  
quāto se homo b̄ magis exaltat: tanto  
magis ī futuro humiliabit. Luc. xvij.  
Dis qui se exaltat humiliabit. Ergo vt  
in futuro exalteatur humiliemus nos